ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор університету
д. е. н., проф. _____ Олексій НЕСТУЛЯ
26 березня 2025 р.

ПРОГРАМА
фахового іспиту
для вступників
освітньо-професійної програми «Право»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності D8 Право
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право

Рекомендовано до затвердження
на засіданні приймальної комісії
протокол № 2 від 26 березня 2025 р.
Відповідальний секретар
приймальної комісії
_____ Денис МИРОНОВ

Полтава – 2025

Упорядник: ***Галина ЛАВРИК,*** завідувач (начальник) кафедри правознавства, д.ю.н., професор Полтавського університету економіки і торгівлі

Рецензент: ***Олександр КАЛЬЯН,*** к.ю.н., доцент, професор кафедри підприємництва і права Полтавського державного аграрного університету

Розглянуто на засіданні кафедри правознавства
протокол № 8 від 25 березня 2025 р.
Завідувач (начальник) кафедри правознавства
_____ д.ю.н., проф. Галина ЛАВРИК

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка 4
2. Перелік питань, що виносяться на фаховий іспит…..... 5
3. Критерії оцінювання 9
4. Список рекомендованої літератури 10

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році та Правил Прийому Полтавського університету економіки і торгівлі для здобуття рівня вищої освіти за іншою спеціальністю приймаються особи, які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план.

Умовою зарахування здобувача вищої освіти для одночасного навчання за іншою спеціальністю в тому самому або в іншому закладі вищої освіти є виконання вимог до вступників на відповідні освітні програми. Ці вимоги можуть бути виконані до зарахування або після зарахування, але не пізніше періоду проведення атестації здобувачів вищої освіти.

Порядок прийому визначає, що фаховий іспит – це форма вступного випробування для вступу на основі НРК6 або НРК7, яка передбачає перевірку здатності до опанування освітньої програми певного рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Відповідно, для вступу на навчання за освітньо-професійною програмою «Право» з підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності D8 Право галузі знань D Бізнес, адміністрування та право передбачається фаховий іспит для вступників за іншою спеціальністю, які здобули раніше ступінь (рівень) вищої освіти бакалавра (спеціаліста чи магістра) або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план.

Перелік питань для проведення іспиту базується на навчальному матеріалі фундаментальних юридичних дисциплін.

Мета фахових вступних випробувань. Вступ на навчання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти D8 Право галузі знань D Бізнес, адміністрування та право полягає у визначенні рівня підготовленості вступників, які бажають навчатись у Полтавському університеті економіки і торгівлі.

Характеристика змісту програми. Програма фахового іспиту для вступників освітньо-професійної програми «Право» з підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності D8 Право галузі знань D Бізнес, адміністрування та право спирається на вимоги до студентів рівня підготовки бакалавра, визначених у галузевих стандартах вищої освіти відповідного ступеня (рівня).

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВИЙ ІСПИТ

Основи теорії держави і права

Поняття держави, ознаки держави. Основні теорії виникненнядержави і права.

Поняття функцій держави. Внутрішні та зовнішні функції держави. Поняття механізму держави, його структура. Апарат держави,

державні органи та їх класифікація.

Класифікація держав за їхньою формою (формою державногоправління, формою державного устрою, державно-правовим режимом).

Поняття правова держава, її основні ознаки. Громадянське суспільство та його структура.

Поняття та ознаки права. Право – особливий вид соціальних норм.

Поняття системи законодавства, закони, підзаконні акти. Поняття систематизація нормативно-правових актів, її мета та форми.

Поняття системи права. Поділ права на галузі, інститути та норми права.

Норма права, її ознаки та структура. Поняття правовідносини, їхня структура.

Поняття правопорушення, його ознаки та види. Складправопорушення.

Поняття юридичної відповідальності, її види. Принципи юридичної відповідальності.

Основні галузі права України

Основи конституційного права України

Поняття та юридичні властивості Конституції України. Правова охорона Конституції України.

Державний суверенітет. Народний суверенітет. Основні принципи демократичної правової держави. Конституційні засади державної мовної політики. Державні символи України.

Єдність і відмінність понять людина, особа, громадянин. Поняття та принципи громадянства України. Набуття та припинення громадянства України.

Конституційні права й свободи людини та громадянина.

Конституційні обов'язки людини та громадянина.

Конституційне закріплення права на освіту.

Поняття та форми безпосередньої демократії. Поняття та види референдумів в Україні. Поняття та види виборів. Поняття та принципи виборчого права. Поняття та види виборчих систем.

Конституційна система органів державної влади України.

Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні: функції, повноваження та структура. Конституційно-правовий статус

народного депутата України.

Президент України – глава держави. Функції та повноваження Президента України. Підстави дострокового припинення повноваження Президента України.

Система органів виконавчої влади в Україні. Кабінет Міністрів України: склад, порядок формування та повноваження. Центральні органи виконавчої влади. Місцеві органи виконавчої влади.

Поняття та принципи місцевого самоврядування в Україні. Система місцевого самоврядування в Україні. Конституційно-правовий статус територіальної громади.

Цивільне право України

Загальна характеристика Цивільного кодексу України. Відносини, які регулюються цивільним правом. Учасники цивільних правовідносин. Поняття цивільна правоздатність і цивільна дієздатність громадян, їх загальна характеристика. Поняття юридична особа, її ознаки.

Особисті немайнові права громадян та їх цивільно-правовий захист.

Поняття право власності. Форми та види власності в Україні.

Інтелектуальна власність, авторське право та суміжні права, право промислової власності.

Поняття правочину, його форма та види. Поняття договір купівлі-продажу, його характеристика. Договір дарування, договір майнового найму.

Поняття спадкування. Спадкування за законом. Спадкування за заповітом.

Сімейне право України

Загальна характеристика Сімейного кодексу України. Поняття шлюб, умови й порядок його укладення. Шлюбний договір. Підстави й порядок припинення шлюбу, визнання шлюбу недійсним. Майнові й особисті права подружжя. Взаємні права й обов'язки батьків та дітей. Позбавлення батьківських прав. Опіка й піклування. Будинок сімейного типу. Патронат.

Трудове право та право соціального забезпечення України

Загальна характеристика Кодексу законів про працю України. Поняття трудовий договір, його сторони та зміст. Трудові правовідносини. Колективний трудовий договір. Умови та порядок прийняття на роботу. Особливості прийняття на роботу неповнолітніх. Порядок припинення трудового договору з ініціативи працівника. Порядок припинення трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.

Робочий час і його види. Скорочений та неповний робочий час. Поняття час відпочинку, його види. Робочий час і час відпочинку неповнолітніх.

Трудова дисципліна. Правила внутрішнього трудового розпорядку.

Обов'язки працівника. Види дисциплінарних стягнень. Порядок накладення і зняття стягнень. Відповідальність за прогул. Відповідальність за появу на роботі в нетверезому стані. Матеріальна відповідальність працівників за шкоду, заподіяну з їхньої вини підприємству. Порядок розгляду індивідуальних трудових спорів.

Поняття соціальний захист та право соціального забезпечення в Україні. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Поняття, система, види пенсійного забезпечення в Україні (солідарна система; накопичувальна система; система недержавного пенсійного забезпечення).

Адміністративне право України

Основоположні категорії адміністративного права. Адміністративне право як складова публічного права. Адміністративно-правові відносини. Адміністративне право як галузь, наука та навчальна дисципліна. Джерела адміністративного права. Адміністративне правопорушення та його ознаки. Загальні засади адміністративної відповідальності. Поняття адміністративних стягнень та їх класифікація.

Кримінальне право України

Загальна характеристика Кримінального кодексу України. Кримінальне правопорушення, його ознаки та види. Стадії вчинення кримінального правопорушення. Добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні. Співучасть у кримінальному правопорушенні. Кримінальне покарання, його види. Поняття осудності. Кримінальна відповідальність неповнолітніх

Судові та правоохоронні органи України

Поняття та функції судової влади. Конституційний Суд України: правовий статус, повноваження, порядок утворення та склад. Організаційні основи судоустрою в Україні. Верховний Суд.

Правоохоронна діяльність: поняття, ознаки та суб'єкти її здійснення: органи внутрішніх справ, Міністерство внутрішніх справ України, Національна поліція України: завдання та система.

Правоохоронні органи спеціального призначення: Служба безпеки України, Національне антикорупційне бюро України, Державне бюро розслідувань, військова служба правопорядку у Збройних Силах України, прокуратура України, адвокатура та нотаріат в Україні.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Оцінювання знань вступників проводиться за 200-бальноюшкалою. При цьому використовуються такі критерії:

180-200 балів	вступник дав правильну, вичерпну відповідь на поставлене питання, продемонстрував глибокі знання понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати власне ставлення до відповідних категорій, залежностей, явищ.
162-179 балів	вступник у цілому відповів на поставлене запитання, але не зміг переконливо аргументувати власну відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, припустив несуттєву помилку у відповіді.
140-159 балів	вступник отримує за правильну відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
120-139 балів	вступник дав неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументації, показав задовільні знання літературних джерел.
100-119 балів	вступник має неповне знання програмного матеріалу, але отримані знання відповідають мінімальним критеріям оцінювання.
0-99 балів	вступник дав неправильну відповідь, показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури, ухилився від аргументації чи взагалі не відповів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Адміністративне право та адміністративний процес в умовах воєнного стану в Україні : навчальний посібник : у 2-х томах. Том 1. Загальне адміністративне право. Особливе адміністративне право / В. Галунько, П. Діхтієвський, О. Гулак та ін. ; за заг. ред. В. Галунька, В. Фелика. Одеса : Видавництво «Юридика», 2024. 620 с.

2. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галунька, О. Правоторової. Видання четверте. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/15923/Хамходера%20О.П. Адміністративне%20право%20України..pdf?sequence=4&isAllowed=y/

3. Адміністративне право України: підручник / [П. Діхтієвський, Ю. Ващенко, Н. Задирака, В. Пашинський, В. Клинчук та інші]; за заг. ред. П. Діхтієвського. Київ: "Видавництво Людмила". 2023. 72 с.

4. Адміністративне процесуальне право: навч. посібник за заг. ред.: Т. П. Мінки / Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ. Дніпро, 2017. 320 с.

5. Венедіктов С. В. Трудове право України: підручник / С. В. Венедіктов; Ін-т права Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка, Навч.-наук. ін-т права. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ : ДІА, 2024. 227 с.

6. Вереша Р. В. Кримінальне право України на сучасному етапі. Загальна частина: навч. посіб. Київ : Алерта, 2022. 612 с.

7. Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина: навч. посіб. Вид. 9-ме, перероб. та допов. Київ : Алерта, 2023. 576 с.

8. Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина: навч. посіб. Вид. 8-ме, перероб. та допов. Київ : Алерта, 2022. 574 с.

9. Вереша Р. В. Курс кримінального права України. Загальна частина. Том І. Вчення про кримінальне правопорушення: підручник.Київ : Алерта, 2022. 574 с.

10. Вереша Р. В. Курс кримінального права України. Загальна частина. Том ІІ. Вчення про покарання: підручних. Київ : Алерта, 2021. 468 с.

11. Дмитрук І. М. Адміністративний процес: навчальний посібник. Олді+, 2021. 164 с.

12. Дякович М. М. Сімейне право України : навчальний посібник. К. : ЕКУС, 2022. 416 с.

13. Загальна теорія права [Текст]: підручник / за ред. О. В. Петришин. Х.: Право, 2020. 568 с.

14. Загальна теорія права. Нормативний курс: підруч. для студ.-юристів / Кол. авт.; за ред. Доктора юрид. наук, проф. С.В. Бобровник. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 596 с.

15. Загальне адміністративне право України / Бевзенко М.В. та ін. –

Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2023. 688 с.

16. Конституційне право України: підручник / [Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин, Ф. В. Веніславський та ін.]; за заг. ред. Т. М. Слінько. Харків: Право, 2021. 592 с.

17. Конституційне право держав-членів Європейського Союзу: підручник / Петро Захарченко, Галина Лаврик. Полтава: ПУЕТ, 2024. 389 с. URL: https://ir.library.knu.ua/handle/15071834/5128.

18. Конституційне право України: підручник: [11-те вид., присвяч. 30-й річниці заснування юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет»] / Ужгородський національний університет, Юридичний факультет, Кафедра конституційного права та порівняльного правознавства. Ужгород: РІК-У, 2023. 536 с.

19. Конституція України. Науково-практичний коментар / [редкол.: Р. О. Стефанчук (співголова), О. В. Петришин (співголова), Ю. Г. Барабаш та ін. ; вступ. сл. В. Зеленського] ; за заг. ред. Р. О. Стефанчука й О. В. Петришина ; Нац. акад. прав. наук України ; Конст. Суд України. Харків: Право, 2024. 1176 с.

20. Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / [В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін, В. І. Борисов та ін.]. Харків, 2020. 584 с.

21. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / [В. Я. Тацій, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.]. Харків, 2020. 768 с.

22. Мічурін Є. О. Цивільне право. Альбом схем : навч. посіб. У 2 ч. Ч. 2 / Є. О. Мічурін, О. Р. Шишка. 5-те вид., перероб. Харків : Право, 2018. 222 с.

23. Мічурін Є. О. Цивільне право. Альбом схем : навч. посіб. У 2 ч. Ч. 1 / Є. О. Мічурін, О. Р. Шишка. 5-те вид., перероб. Харків : Право, 2018. 232 с.

24. Мокрицька Н. П. Право соціального забезпечення: навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС,2020. 536 с. URL:http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3300

25. Основи правознавства: навч. посіб. для здобувачів освіти неюрид. спец. / уклад.: Світлана Євгенівна Булавіна, Юрій Петрович Крисюк, Ольга Михайлівна Юхимюк; за заг. ред. д.ю.н., проф. М. М. Яцишина. – 3-тє вид., зі змінами та доповн. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. 196 с.

26. Право соціального забезпечення : навчальний посібник / Г.І. Чанишева, І.В. Лагутіна, К.В. Бориченко, В.С. Тарасенко, Є.В. Краснов, О.С. Щукін, А.О. Гудзь, О.В. Корнілова; за заг. ред. Г.І. Чанишевої. Одеса, 2022. 266 с.

27. Савчин М. Конституція: люди та інституції (SWOT-коментар): монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 680 с.

28. Сімейне право України : підручник / за заг. ред. Т. В. Боднар, О. В. Дзера. 2-ге вид., стер. Київ : Юрінком Інтер, 2023. 520 с.

29. Смокович М. І., Бевзенко В. М. Адміністративний процес України: теорія, практика: підручник. Київ: ВД «Дакор», 2021. 1204 с.

30. Совгиря О. В., Шукліна Н. Г. Конституційне право України. Повний курс: навч. посіб. К.: Юрінком Інтер, 2021. 556 с.

31. Сухонос В.В. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. Суми : Університетська книга, 2023. 375 с.

32. Тертишник В. М. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України / В. М. Тертишник. – Вид. 18-те, допов. і перероб. Київ : Алерта, 2024. 810 с.

33. Трудове право України : підручник / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ; /С. М. Бортник, К. Ю. Мельник, Л. В. Могілевський та ін.. Харків, 2019. 408 с. URL: https://bit.ly/3PtjgTh

34. Трудове право України: навчальний посібник / кол. авторів;за ред. В. О. Кучера. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 564 с. URL: https://bit.ly/3zUN9Go

35. Трудове право : підручник (за ред. проф. О. М. Ярошенко). Харків : Вид-во, 2022. 376 с.

36. Цивільне право України. Загальна частина : підручник / Ю. Л. Бошицький, Р. Б. Шишка, О. Р. Шишка, І. Р. Шишка. К. : Ліра-К, 2016. 760 с.

37. Цивільне право України : навчальний посібник для складання вступного випробування в магістратуру у форматі ЗНО / В. І. Борисова, К. Ю. Іванова, Б. П. Карнаух, та ін. Харків : Право, 2021. 396 с.

38. Цивільне право України : навчальний посібник для складання вступного випробування в магістратуру у форматі ЗНО / В. І. Борисова, К. Ю. Іванова, Б. П. Карнаух та ін. Харків : Право, 2021. 396 с.

39. Цивільне право України. Особлива частина : підручник / за ред. Р. Б. Шишка. К. : Ліра-К, 2015. 1024 с.

40. Цивільне право України. У 2 т. Т. 1 : підр. / за ред. Г. Б. Яновицька, В. О. Кучер. Л. : Новий світ-2000, 2016. 444 с.

41. Цивільне право України. У 2 т. Т. 2 : підр. / за ред. Г. Б. Яновицька, В. О. Кучер. Л. : Новий світ-2000, 2016. 428 с.

42. Чернега В.М. Сімейне (національне, міжнародне, порівняльне) право. К. : Ліра-К, 2023. 370 с.